

مطالعه بیوانفورماتیکی ژن های منتخب دخیل در مسیر بیوسنتز فلاونوئیدها در زیره سبز

فرشته لطفی^۱، سید محمد مهدی مرتضویان^۲، علی ایزدی دربندی^۲، حسین رامشینی^۲

۱-بترتیب دانشجوی سابق بیوتکنولوژی کشاورزی

۲-دانشیاران گروه علوم زراعی و اصلاح نباتات دانشکدهگان ابوریحان، دانشگاه تهران، پاکدشت

نویسنده مسول: mortazavian@ut.ac.ir

چکیده

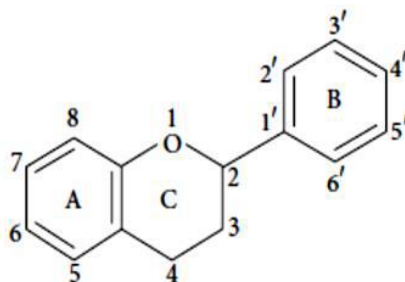
زیره سبز گیاهی یکساله و علفی و متعلق به خانواده جعفری یا چتریان^۱ است. در تحقیق حاضر پنج ژن منتخب موثر در مسیر بیوسنتز فلاونوئیدها که با روش NGS در زیره سبز شناسایی شده و بیشترین تغییر بیانی را داشتند مورد مطالعه بیوانفورماتیکی قرار گرفت. از این میان، دو قطعه ژنی DN32640 و DN1196 که دارای بیشترین فاصله تکاملی و از دو خانواده مختلف بودند، جهت شناسایی بیشتر، مورد بررسی قرار گرفتند. توالی DN1196 از خانواده GT6، یک گلیکوزیل ترانسفراز در مسیر بیوسنتز ترکیبات فنلی، و توالی DN32640 از خانواده BHLH، یک فاکتور رونویسی در مسیر بیوسنتز آنتوسیانین می باشد. پروتئین کد شده توالی DN1196، با شباهت بیش از ۸۵ درصدی با پروتئینی از گیاه هویج، در مرحله پایانی سنتز فلاونول، با انتقال یک مولکول گلوکز، آن را گلیکوزیله می کند. در این فرایند دو پروتئین فاکتور رونویسی با این پروتئین در تعامل می باشند. ساختار ثانویه پیش بینی شده محصول این ژن، منطبق با توالی پروتئینی هویج مشخص شد. پروتئین کد شده توالی DN32640، با شباهت بیش از ۹۰ درصدی با پروتئین هویج، یک فاکتور رونویسی از خانواده BHLH و جزئی از کمپلکس MBW است. این فاکتور رونویسی در تنظیم مراحل پایانی مسیر منتهی به بیوسنتز آنتوسیانین ها و تانن ها دخالت دارد. ساختار ثانویه محصول این ژن نیز بر اساس توالی پروتئینی شناسایی شده هویج مشخص شد. با توجه به اهمیت این دو ژن و برهمکنش محصول آن ها با سایر پروتئین ها می توان از آن دو در دست ورزی های ژنتیکی جهت تولید بیشتر ترکیبات فنلی خصوصا آنتوسیانین در زیره سبز استفاده نمود.

واژگان کلیدی: بیوانفورماتیک، پیش بینی، زیره سبز، ساختار ثانویه، فلاونوئیدها.

مقدمه

می‌کنند. گروه اصلی متابولیت‌های ثانویه، ترکیبات فنلی از جمله فلاونوئیدها هستند (Singh et al., 2021). فلاونوئیدها علاوه بر گیاهان تولید کننده این ترکیبات، برای حیواناتی که از این ترکیبات تغذیه می‌کنند نیز دارای فعالیت‌های مختلف بیولوژیکی هستند (Saito et al., 2013). تحقیقات نشان می‌دهد، مسیر اصلی بیوسنتز فلاونوئیدها در گیاهان مشترک و کاملاً حفظ شده است (Casati, 2012). فلاونوئیدها دسته‌ای از رنگزده‌های گیاهی می‌باشند که محل تجمع آن‌ها در واکوئل سلول است. خاصیت آنتی‌اکسیدانی قوی، مهمترین اثر فلاونوئیدها، در رابطه با بیماری‌هایی مانند پیری و سرطان است که در اثر تنش اکسیداتیو ایجاد می‌شوند (درافشان و همکاران، ۱۳۹۸). فعالیت آنتی‌اکسیدانی فلاونوئیدها وابسته به ساختار آن‌هاست. هرگونه تغییر در ساختار آن‌ها از قبیل آلکیلاسیون، گلیکوزیلاسیون، محیط فیزیکی و شیمیایی ذخیره سازی آن‌ها، مانند نور، اکسیژن، pH، دما و تاریکی باعث ایجاد تغییرات قابل توجهی در میزان فعالیت آنتی‌اکسیدانی آن‌ها می‌شود (Casati, 2012) (شکل ۱).

گیاهان دارویی، دسته‌ای از گیاهان هستند که به علت داشتن خواص دارویی از زمان‌های قدیم مورد استفاده انسان بوده و تعدادی از آن‌ها به دلیل داشتن طعم مطبوع به عنوان ادویه در غذا بکار می‌رفته‌اند. این خواص دارویی و ادویه‌ای به دلیل وجود ترکیبات مختلفی است که در طول واکنش‌های متابولیکی، در آن‌ها انباشته می‌شود (Ghasemi et al., 2019). متابولیت‌های ثانویه ترکیبات فعال بیولوژیکی هستند که از متابولیت‌های اولیه مشتق می‌شوند و نقشی در متابولیسم‌های اولیه فتوسنتزی و تنفسی نداشته و بیشتر خاصیت دارویی دارند (Alqethami and Aldhebiani, 2021). طیف وسیعی از تنش‌های محیطی زیستی و غیرزیستی مانند: دما، خشکی، شوری، قلیایی بودن، اشعه ماوراءبنفش، عوامل بیماری‌زای گیاهی مانند قارچ‌ها، باکتری‌ها و ویروس‌ها و نیز گیاه‌خواران، می‌توانند آسیب جدی به گیاهان وارد کنند (Jan et al., 2021). متابولیت‌های ثانویه مجموعه‌ای از واکنش‌های دفاعی مستقیم و غیرمستقیم فیزیکی و شیمیایی را در گیاهان ایجاد کرده و این دفاع را تسهیل

شکل ۱- ساختار اصلی فلاونوئید (Amer, 2018)

تغییر در رنگ، جذب جانوران و به دنبال آن افزایش گرده افشانی می‌گردد. همچنین گلیکوزیلاسیون موجب افزایش حلالیت، توزیع و متابولیسم از طریق تسهیل انتقال از غشاء می‌شود (Silva, 2021). UFGT (UDP-glucose-flavonoid3-O-glycosyltransferase) آنزیمی است که مولکول‌های قند را به گروه C3-OH آنتوسیانیدین متصل کرده و آنتوسیانین‌های مسئول رنگ‌های مختلف تولید می‌کند.

خاصیت آنتی‌اکسیدانی این مولکول‌ها به علت کمبود الکترون در ساختار مولکولی آن‌ها و استعداد واکنش با رادیکال‌های آزاد اکسیژن بوده و در خنثی نمودن تنش‌های اکسیداتیو نقش حفاظتی را در بدن ایفا می‌کنند (کاظم زاده بانه و همکاران، ۱۳۹۳). فلاونوئیدها می‌توانند آزاد (آگلیکون) و یا مرتبط با قند باشند. مولکول آنتوسیانیدین پس از گلیکوزیله شدن به مولکول آنتوسیانین تبدیل می‌شود که این امر موجب

دیگر، با توجه به طیف وسیع متابولیت‌های ثانویه از جمله فنول‌ها و فلاونوئیدها، آلکالوئیدها و ترپنوئیدهای آن‌ها، زیرهٔ سبز بالاترین پتانسیل مهار بیماری‌های باکتریایی (۹۰٪) را از خود نشان داد (Sybiya Vasantha Packiavathy et al., 2012). بنابراین شناسایی ژن‌های کلیدی و موثر در مسیر بیوسنتز فلاونوئیدها به عنوان ترکیبات دارویی چند وجهی، در گیاه زیرهٔ سبز ضروری به نظر می‌رسد. در تحقیقی که در دانشکده‌گان ابوریحان انجام شده است، نخستین پروفایل توالی رونوشت در گیاه زیرهٔ سبز به روش NGS گزارش شده است که بر اساس آن می‌توان ژن‌های دخیل در مسیر بیوسنتزی متابولیت‌های ثانویه را شناسایی کرده و در تحقیقات بعدی جهت اصلاح این گیاه ارزشمند مورد استفاده قرار داد. هدف از این تحقیق مطالعه بیوانفورماتیک ژن‌های منتخب درگیر در مسیر بیوسنتز ژن‌های فلاونوئیدی است که براساس مطالعات گذشته (صادقی و همکاران، ۱۳۹۶) بیان متفاوتی در شرایط تنش خشکی و طبیعی در زیرهٔ سبز نشان داده‌اند.

مواد و روش‌ها

جهت بررسی فلاونوئیدها در خانواده چتریان از بخش ژن سایت NCBI، ۹ ژن، مربوط به هویج با نام علمی *Daucus carota subsp sativus*، به دست آمد. با استفاده از نرم‌افزار Megalign 5.00، هم‌ردیفی توالی FASTA هر یک از این ژن‌ها به روش CLUSTALW انجام و درخت فیلوژنتیکی رسم شد. پنج ژن در مسیر بیوسنتز فلاونوئیدها در زیرهٔ سبز از میان ژن‌های شناسایی شده در تحقیق گذشته با روش NGS که بیشترین تفاوت بیان را در شرایط تنش خشکی نسبت به شرایط آبیاری طبیعی داشتند، با استفاده از نرم‌افزار REVIGO جدا شدند. با استفاده از نرم‌افزار (MEGALIGN، DNASTAR 5.00) پس از هم‌ردیفی توالی‌های منتخب، به روش

مولکول‌های آنتوسیانین به دلیل الگوهای مختلف گلیکوزیلاسیون از رنگ زرد تا بنفش را ایجاد می‌کنند. ژن تنظیم کننده MYB با اتصال به پروموتور ژن UFGT فعالیت آن را تنظیم می‌کند (Kaur et al., 2021).

ترکیب خاصی از عوامل رونویسی با تنظیم دقیق مکانی و زمانی مسیر بیوسنتزی، تولید و توزیع فلاونوئیدها را بر عهده دارند (Bogs et al., 2011) و با اتصال به نواحی پروموتور ژن‌های هدف سرعت رونویسی را از طریق RNA پلی‌مراز تغییر می‌دهند (Jan et al., 2021). تنظیم ژن‌های رمزگذار آنزیم‌هایی که به طور خاص در مراحل پایانی مسیر منتهی به بیوسنتز آنتوسیانین‌ها و تانن‌های متراکم هستند، بر عهده کمپلکس MBW است (Bogs et al., 2011). کمپلکس MBW نیز مانند مسیر فلاونوئید در تمام گیاهان به شدت حفظ شده است (Kaur et al., 2021). پروتئین‌های MYC یا BHLH‌ها که به ۱۲ خانواده تقسیم می‌شوند؛ همگی در دامین حفظ شده و مناطق خاص خارج از دامین مشترک می‌باشند. این دامنه با نزدیک به ۶۰ اسید آمینه دارای ۱۹ اسید آمینه حفظ شده است که ۵ اسید آمینه در ناحیه پایه، ۵ اسید آمینه در مارپیچ اول، یک اسید آمینه در حلقه و ۸ اسید آمینه آن در مارپیچ دوم قرار دارد (Bogs et al., 2011).

گیاه دارویی زیرهٔ سبز^۲ متعلق به خانواده جعفری یا چتریان^۳ گیاهی یکساله و علفی است که در حالت دیپلوئید دارای فرمول $2n = 2x = 14$ و از قدیمی‌ترین و اقتصادی‌ترین گیاهان دارویی می‌باشد (سورنی و همکاران، ۱۳۹۱). مطالعات نشان می‌دهد بسیاری از ادویه‌جات مورد استفاده در طب هندی، مانند زیره، زنجبیل و میخک به علت وجود مواد پلی‌فنل مانند فلاونوئیدها دارای خاصیت آنتی‌اکسیدان، ضد التهاب و جهش‌زایی و سرطان می‌باشند (Das and Savage, 2012). در تحقیقی روی زیرهٔ سبز و چند گیاه دارویی

³ Apiaceae

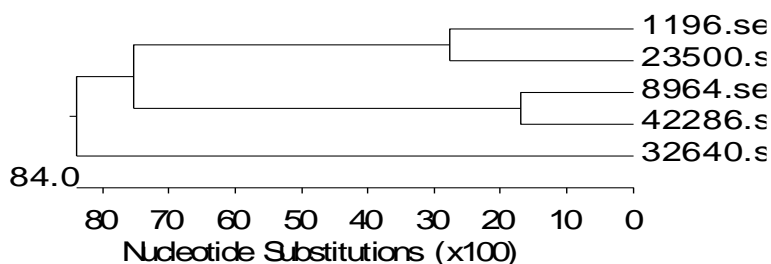
^۲ با نام علمی *Cuminum Cyminum L*

نتایج و بحث

از آنجایی که در تحقیق انجام شده در زیره سبز به روش NGS، یکی از مسیرها با بیشترین تغییر بیان در تنش خشکی مربوط به ژن های مسیر بیوسنتز فلاونوئیدها بود، بررسی ژن های منتخب در مسیر متابولیسم ترکیبات فنلی به خصوص فلاونوئیدها، دنبال شد. با استفاده از نرم افزار رویگو از میان ۸۱ ژن با بیشترین تغییر بیان در مسیر بیوسنتز فلاونوئیدها در اکوتیپ های ۳ (سیوند فارس) و ۱۸ (کوهبان کرمان)، پنج قطعه ژن با بلندترین طول و بالاترین تغییر بیان انتخاب شدند. فاصله ژنتیکی این ۵ توالی با نرم افزار مگالاین به روش ClustalW به دست آمد (شکل ۲

CLUSTALW، درخت فیلوژنتیکی رسم شد. پس از هم ترازی ژن های هویج با ژن های زیره و رسم درخت فیلوژنتیکی بین آن ها، دو توالی که دورترین فاصله را در این دو درخت داشتند (توالی DN1196 و DN32640) جهت انجام مطالعات بیوانفورماتیکی انتخاب شدند. جهت اطمینان از کد کنندگی پروتئین این دو توالی از نرم افزار ORFfinder در سایت NCBI استفاده شد. پس از هم ردیابی با توالی هویج به عنوان نزدیک ترین توالی در یونی پرات، ساختار ثانویه این دو توالی در سایت swissmodel و تعاملات پروتئینی آن ها در پایگاه داده STRING بر اساس توالی هویج بدست آمد.

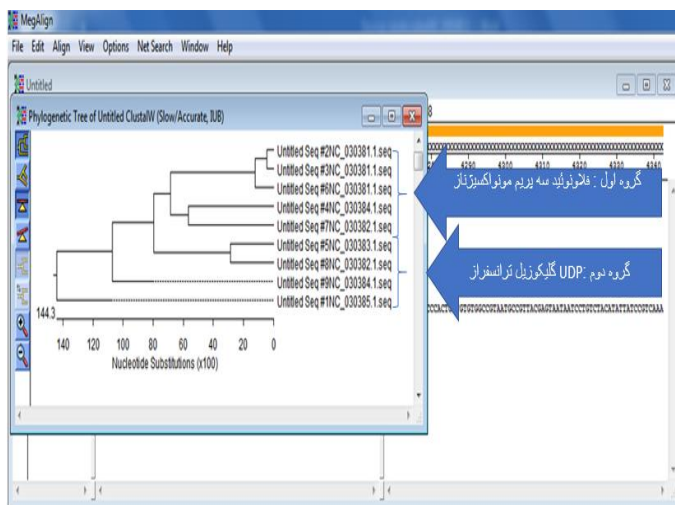
(.

شکل ۲- فاصله ژنتیکی پنج ژن شامل بلندترین توالی ها در مسیر بیوسنتز فلاونوئیدها در زیره سبز

خانواده فلاونوئید '۳' مونواکسیژناز و گروه دوم از خانواده UGT بودند. گروه اول به علت تمایز خانوادگی با توالی های منتخب زیره حذف شدند و فقط از گروه دوم در بقیه مراحل استفاده شد (شکل ۳).

نتیجه بررسی ژن های فلاونوئیدی در سایت NCBI در خانواده چتریان، ۹ ژن از هویج بود که طبق رابطه خانوادگی در دو گروه قرار گرفتند. گروه اول از

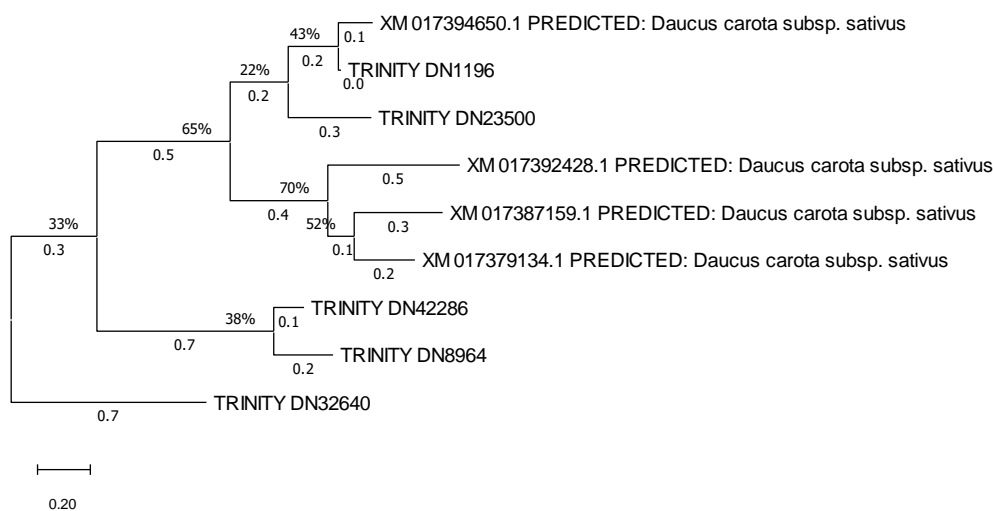
شکل ۳- دسته بندی ژن های فلاونوئیدی در خانواده هویج

با نرم افزار Mega X فاصله ژنتیکی ۴ ژن هویج و ۵ ژن زیره سبز به دست آمد. توالی DN32640 بیشترین فاصله را با بقیه توالی‌ها داشت. از این توالی برای ریشه دار کردن درخت فیلوژنتیکی استفاده شد. تجزیه و تحلیل‌ها با استفاده از مدل حداکثر درست‌نمایی ترکیبی انجام شد

جدول ۱- تخمین واگرایی تکاملی بین توالی‌ها

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
[50]									
[59] 1.446									
[34] 1.292 0.556									
[28] 1.415 0.873 0.870									
[40] 1.843 2.822 2.077 2.249									
[96] 0.141 1.203 1.098 1.234 1.895									
[86] 1.801 1.852 1.876 2.225 1.965 1.814									
[64] 1.933 2.159 2.011 2.360 1.815 1.871 0.339									
[00] 0.567 1.141 1.261 1.484 2.242 0.573 1.781 1.903									

substitutions per site

شکل ۴- تاریخچه تکاملی ۴ ژن هویج و ۵ ژن زیره سبز در مسیر بیوسنتز فلاونوئیدی با روش همسایه-پیوستن

روش همسایه-پیوستن^۶ (شکل ۴) استنباط شد. طول شاخه‌ها همان واحدهای فاصله‌های تکاملی است که برای استنتاج درخت فیلوژنتیک استفاده می‌شود. توالی DN32640 بیشترین فاصله را نسبت به بقیه داراست و این به دلیل عملکرد این ژن می‌باشد. با بررسی این ژن

در هر دو درخت فیلوژنتیکی توالی-های DN1196 و دورترین فاصله را دارند. فواصل تکاملی با استفاده از روش حداکثر درست‌نمایی مرکب^۴ محاسبه (جدول ۱) و بر حسب واحد تعداد تعویض‌های باز^۵ در هر جایگاه است. تاریخچه تکاملی با استفاده از

⁶ Neighbor-Joining Method

⁴ Maximum Composite Likelihood Method

⁵ Substitutions Per Site

اسید آمینه را کد می‌کند. در همین صفحه با اتصال به پایگاه یونی پرات، بلاست blastp توالی پروتئین کد شده این توالی، با گیاهان گلدار flowering plants (taxid:3398) انجام شد. بلاست با خانواده چتریان نتیجه‌ای نداشت. بالاترین امتیازها از ۱۰۰ مورد، مربوط به گیاه جینسینگ و توت فرنگی با امتیاز بالای ۴۰۰ بود. جهت بررسی پروتئین کد شده احتمالی، گیاه جینسینگ انتخاب شد. پروتئین احتمالی شناخته شده مربوطه، یک UDP-glucosyltransferase 103 با نام مختصر UGTPg103 است. میزان هم‌پوشانی در توالی پروتئینی جینسینگ با ۴۷۲ اسید آمینه، با شباهت ۵۹ درصد و طول پروتئین زیره با ۳۶۹ اسید آمینه، ۹۹ درصد می‌باشد، به طوری که رنگ میزان هم‌پوشانی، در بالاترین درجه یعنی قرمز می‌باشد. توالی این پروتئین در گیاه جینسینگ با شماره دسترسی UniProtKB/Swiss-Prot:A0A0K0PVL3.1 مربوط به ژن UDP-glucosyltransferase 103 بصورت زیر است (شکل ۵): (از شماره ۱۰۷ تا ۴۷۲ از توالی اصلی)

در یونی پرات مشخص شد؛ محصول این ژن یک عامل رونویسی است و پروتئینی تولید می‌کند که دارای دامین BHLH بوده و از خانواده BHLH می‌باشد. زانگ در نقش فاکتور رونویسی BHLH SmBHLH92 در تنظیم منفی بیوسنتز اسیدهای فنولیک در مریم گلی^۷ معتقد است، تنظیم بیوسنتزی این ترکیبات زیست فعال توسط مجموعه‌ای از فاکتورهای رونویسی (TFs) کنترل می‌شود. این فاکتورهای رونویسی دارای یک ناحیه بازی برای اتصال DNA در انتهای آمین و یک دامنه HLH در انتهای کربوکسیل برای تشکیل همودایمر یا هتروداایمر هستند و در محل G-box به پروموتور ژن‌های هدف متصل می‌شوند. (Zhang et al., 2020). برای اطمینان از داشتن چهارچوب خوانش باز (ORF) جهت کد کردن پروتئین مربوطه این دو توالی، از نرم‌افزار ORFfinder در سایت NCBI استفاده شد (با شرایط: کمترین توالی ۷۰ bp، استاندارد ۱، Any sense codon، هر رمزی که اولین اسید آمینه یعنی متیونین (met) را کد می‌کند و Ignore nested) ORFs در توالی DN1196، ۱۰ ORF وجود دارد. بلندترین آن‌ها با ۱۱۰۱ نوکلئوتید، پروتئینی با ۳۶۶

1	estrivglla dilfvdfidf adefnvptyv yspagtgflg lafhlqtlnd dkkqdvtefr
61	nsdtellvps fanpvpaefs psiflekdgr hdvllslyrr creakgiivn tfeelepyai
121	nslrmdsmip piypvgpiln lngegqnsde aavilgwldd qppssvvflc fgsfgsfpen
181	qvkeiamgle rsghrflwsl rpcisegett lqlkysnlel pagfldrtsc vrkvigwapq
241	mavlaheavg gfvshcgwns vlesvwygmp vatwpmgyeq qlnafemvke lglaveievd
301	yrneynksdf ivkadeietk ikklmmdgkn skirkkvkem keksrvamse ngssytslak
361	lfeeim

شکل ۵- توالی، مربوط به UDP-glycosyltransferases، UDPGT با کد A0A0K0PVL3.1

glycosyltransferases با کد 57PS003 می‌باشد. توالی دامین مورد نظر به صورت زیر می‌باشد:

WapQmaVLaeavgGFVSHCGwnSvleSVwyg
mPVatwPmygEQ

این پروتئین در سایت <https://prosite.expasy.org/cgi-bin/prosite> دارای ۳۶۶ اسید آمینه و یک دامین از شماره ۲۳۷ تا ۲۸۰ می‌باشد که مربوط به UDP-، UDPGT

⁷ Salvia Miltiorrhiza

WapQmaVLahavgGFVSHCGwnSyleSVwyg
mPvyatwPmygEQ

شکل ۷- توالی دامین پروتئین UDP-glucose flavonoid

6-O-glucosyltransferase 3 در جینسینگ

برای به دست آوردن ساختار ثانویه یک پروتئین باید از پروتئین‌هایی که ساختار ثانویه آن‌ها مشخص شده و بیشترین تشابه را با توالی پروتئینی ناشناخته دارند استفاده کرد. جهت به دست آوردن ساختار ثانویه توالی پروتئینی احتمالی DN1196، از سایت NCBI استفاده شد. به دلیل تشابه بیش از ۸۰ درصد توالی پروتئینی DN1196 با هویج، از توالی هویج جهت به دست آوردن ساختار ثانویه پروتئین احتمالی زیره سبز استفاده شد. در قسمت BLASTP، در بخش DATA BASE، گزینه pdb انتخاب شد، تا جستجو فقط در میان پروتئین‌های گیاهی که ساختار سه بعدی آن‌ها به دست آمده است انجام شود. پس از BLASTP، چهارگزینه بدست آمد. چهارمین گزینه با ۳۳/۶۱ درصد تشابه و ۹۷٪ همپوشانی به دلیل داشتن یک ساختار انتخاب شد. این پروتئین با ۴۸۹ اسید آمینه متعلق به فیتلاکا دکاندر^۸ با نام سرخاب کولی نام یک گونه از سرده سرخاب کولی از گونه *P. Americana* می‌باشد (شکل ۸).

بنابراین می‌توان احتمال داد که توالی DN1196 در زیره سبز یک توالی کد کننده پروتئین با دامین مذکور باشد. توالی DN1196 در یونی پرات با ۵۸/۸ درصد تشابه، در جینسینگ آسیایی یا جینسینگ چینی (*panax ginseng*) یکی از گونه‌های یازده‌گانه سرده جینسینگ، هم وجود دارد. محصول این ژن در جینسینگ UDP- α -D-glucose است. این آنزیم در جینسینگ در واکنشی یک گلوکز به مولکول (20S) protopanaxatriol اضافه کرده و آن را به Ginsenoside Rh1 تبدیل می‌کند که یک ترپنوئید و متابولیت ثانویه می‌باشد. توالی DN1196 در یونی پرات با ژن هویج (*Daucus carota* subsp. *sativus*) ۸۵/۸ درصد تشابه دارد و یک UDP-glycosyltransferase است که یک مولکول قند را به یک فلاونول منتقل می‌کند.

WAPQLAVLSHRAVGGFVSHCGWN
SILESVWFGVPMATWPSYAEQ

شکل ۶- دامین توالی پروتئینی 3-O-glucosyltransferase در هویج

توالی دامین در هویج به علت تفاوت سوبسترا کمی با توالی این دامین در جینسینگ متفاوت است.

```

Model_02 MKLAELEDFARVVGHLISMVELAKLLISDNOSISVITIFLKKFFPYDTGVNSVYIESDETN 60
template_upload.1.A --AFLELVYFSPFGHLIPLVEFAKLVSRF--HFVSVSLTPPTAQPTGKQTLLDGLSPS 56
Model_02 HARRLMEVFLSSSEAYKFE SVYTNIPDFGDSHVTIVKNAYWQPPDRAVALVDFQVCC 119
template_upload.1.A VSRRLPPIVIGAPLPVAGVETISLTHRHSQSSIRARLGLSLA---QDAVVALDOLFGI 113
Model_02 SMIDMAKPLNIEFSLVYVETSGGAVLGLVLEHIIQGLTDVENEPIVYKDSDAEISVCCEN --- 176
template_upload.1.A CVYVARLGIPIVYVETSTAMCLLFLSHHCEKLLDPTVSCCEKRDMP---EHPVLPFGCV 170
Model_02 -----N-----AVPAKYLEPICLDEKGSQSLI-----ADDKVPSEVYV 208
template_upload.1.A SHFVYUPAQDRQDQAYHVLDHVRK(V)AELSTPTFDDCGAIRTLDQEDPNVVPVY 230
Model_02 VGFNLNLTSAARQNSDEVAFILKWIIDGKPYSSVVFICFGSFGSFTVQDGFGTREMKNAELI 268
template_upload.1.A VGPPIIQSGL-----DDDSILKWLDRQPSGSLVFEFGSGGILSEQ 272
Model_02 FVPAPAMGHLISMVELAKTLISRDESLSVTICIIKFFPYDMGVISYVESLSNNTPPRLSTL 328
template_upload.1.A -----
Model_02 EIIPPSDSESYKQSHTVFNFMKSHVTNVRDQVAMTRADQSTRIAFAFILDIFAVSMID 388
template_upload.1.A -----
Model_02 MAKELNIPSYVYSTSGADYLGILLHLQAMKDYENKDMGEYKKNPDAELSVYFRNQVFAKV 448
template_upload.1.A -----
Model_02 LPAMCLDQGGSEITLLWGRKFRRETKGLIVNTFVELEAYVVESLMADDRIPPVYSVGFNLN 508
template_upload.1.A -----
Model_02 LSSRGQDSDEAADILKWLDEKPLSSVVFLCFGTFGGFPEDQVKEIALALEHSGHPFLWSL 568
template_upload.1.A -----
Model_02 RFPVKKEGHLISKYTNLDDILPPGFLERTSGTGKIIIGWAPQLAVLSHRAVGGFVSHCGWNSI 628
template_upload.1.A -----
Model_02 LESVWFGVPMATWPSYAEQQLNAFEMVSELGLAVDICMDYAHHGFSKCELVIVEAEIISK 688
template_upload.1.A -----
Model_02 INEVMKDGSDIRKRVAEIKGKSRAA VAENGSSVNLGRLLIEDILAT 734
template_upload.1.A -----
    
```

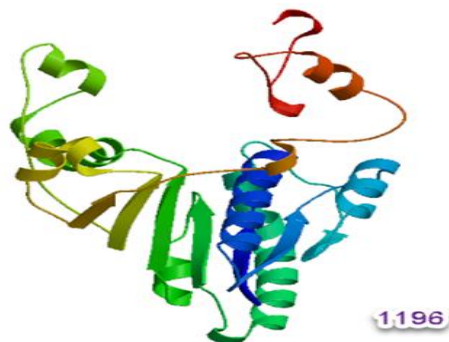
شکل ۸- هم‌ترازی هویج اهلی با توالی سرخاب کولی در swissmodel

پروتئینی هوپج کپی و ساختار دانلود شده آپلود شد (شکل ۹).

فلش‌ها صفحات بتا و بیضی‌ها مارپیچ آلفا هستند.

ساختار پیشنهادی با روش x-ray و با شماره JEN۶

PDB ID: دانلود شد. در سایت swissmodel توالی

شکل ۹- ساختار ثانویه توالی پروتئینی احتمالی DN1196 براساس ساختار هوپج تعداد مارپیچ آلفا: ۱۶ زیگزاگ صورتی، تعداد صفحات بتا: ۱۳ فلش سبز

پروتئینی با ۲۵۴ اسید آمینه را تولید می‌کند. بلاست BLASTP توالی پروتئینی مورد نظر با گیاهان خانواده چتریان نتیجه‌ای نداشت ولی با گیاهان گلدار ۸۶ نتیجه داشت. بالاترین امتیاز مربوط به کیوی از خانواده Actinidiaceae، با ۵۵/۱۶٪ تشابه بود. دو توالی اول دارای بیشترین امتیاز هم‌پوشانی بودند که هر دو در گیاهان گلدار دولپه‌ای قرار دارند. توالی اول با امتیاز ۲۶۴ و هم‌پوشانی ۹۸ درصدی، پروتئینی در کیوی، دارای دامین BHLH42 بوده و یک عامل رونویسی می‌باشد. توالی دوم با ۲۵۱ امتیاز و هم‌پوشانی ۹۸ درصدی، ژنی در نخود فرنگی، دارای دامین BHLH بوده و طبق گزارش صادقی یک عامل رونویسی است (داریوش صادقی و همکاران، ۱۳۹۶). پروتئین‌های BHLH، دارای دامین BHLH هستند. نقش این پروتئین‌ها در تمام موجودات از مخمر تا انسان، تنظیم رونویسی می‌باشد (سایت NCBI). طول توالی مورد نظر در کیوی ۶۸۹ با شماره دسترسی A0A2R6QE26.1 و در نخود فرنگی ۶۵۲ با شماره دسترسی E3SXU4.1 می‌باشد. جهت بررسی پروتئین کد شده احتمالی، گیاه کیوی انتخاب شد. این پروتئین

توالی پروتئینی هوپج در پایگاه داده STRING و در خانواده چتریان مورد بررسی قرار گرفت. اولین نتیجه به دست آمده در هوپج با ۱۰۰ درصد تشابه انتخاب شد تا پروتئین‌های در تعامل با این توالی مشاهده شود. ولی پروتئینی در تعامل با این توالی به دست نیامد. جستجو در گیاهان انجام شد. توالی توت‌فرنگی وحشی نام یک گونه از سرده توت‌فرنگی با نام علمی *Fragaria vesca* با ۵۰٪ درصد تشابه انتخاب شد. در توت فرنگی (*Fragaria vesca*) با شماره دسترسی 918.XP_004303956.1V5 تعامل با دو پروتئین فاکتور رونویسی با کد زیر گزارش شده است:

Transcription factor HY5-like	XP_004291469.1
Transcription factor HY5-like	046.1VXP_00429

در گزارش صادقی این توالی از خانواده GT6 در توت فرنگی گزارش شده است. بیان این ژن در تنش خشکی در هر دو ۳ (سیوند فارس) و ۱۸ (کوهبان کرمان) دو برابر حالت معمول بوده است (داریوش صادقی و همکاران، ۱۳۹۶).

توالی DN32640 دارای ۹ ORF است که بلندترین آن‌ها ORF7 بر روی زنجیره منفی و فریم ۳ می‌باشد. شروع از نوکلئوتید ۱۰۶۹ و پایان آن ۳۰۵ است و

شکل ۱۱ است. موتیف اتصال به DNA DNA (binding) به صورت شکل ۱۲ است: (122...121,104,99,97..96). موتیف اتصال به پروتئین‌های همو و هترو دایمر dimer interface [polypeptide binding] به صورت شکل ۱۳ است: (123,112..110,109,107..106,103..102,137..136,133..132,130,127..26).
توالی این پروتئین در کیوی با ۲۷۶ اسید آمینه با نام BHLH42 و شماره 000044807 با زیره سبز همپوشانی دارد. اسید آمینه ۱۴۰-۷۰ دامین (BHLH) است. موتیف پایه^{۱۴} در بخش ۸۳-۷۰ می‌باشد و اسید آمینه‌های (۱۰۵..۱۰۴، ۸۷، ۸۳..۸۲، ۸۰..۷۹، ۷۶..۷۵) بخش‌های اتصال به DNA^{۱۵} می‌باشند. اسید آمینه‌های 119..84 بخش HLH motif است که در این منطقه اسید آمینه‌های زیر محل تشکیل دایمر و یا رابط دایمر است^{۱۶}. (شکل ۱۴)

(110,109..106,105,96..93,92,89,86..85,133,130,129..127,126..123,119,116,13,137,140)

مربوط به فاکتور رونویسی^{۱۱} BHLH42 به بیان دیگر basic helix-loop-helix protein 42 در گیاه کیوی chinensis^{۱۲} با نام مختصر AcBHLH42 می‌باشد. طول این پروتئین ۶۸۹ اسید آمینه است که از اسید آمینه ۴۱۴ تا ۶۸۹، با توالی زیره سبز هم تراز می‌باشد. در این هم تراز ۱۵۵ اسید آمینه (۵۵٪) شباهت وجود دارد. این پروتئین دارای یک دامین basic helix-loop-helix (BHLH) جهت اتصال به DNA بوده و به عنوان یک فاکتور رونویسی عمل می‌کند. این دامنه در پروتئین TT8 در آرابیدوپسیس تالیانا دیده شده است. خانواده BHLH در آرابیدوپسیس^{۱۳} شامل چندین فاکتور رونویسی مانند TT8، EGL1 و GL3 است. TT8 که AtBHLH42 یا EN32 نیز نامیده می‌شود، در کنترل رنگدانه فلاونوئید نقش دارد و نقش کلیدی در تنظیم لکوآنتوسیانیدین ردوکتاز (BANYULS) و دی هیدروفلانوونول-۴- ردوکتاز (DFR) دارد. توالی مورد نظر در آرابیدوپسیس به صورت شکل ۱۰ می‌باشد. دامین basic helix-loop-helix (BHLH) از اسید آمینه 161-87 به صورت

1	mevsrfgnak araragarrs afqrwdyarl tkpphtkqgs hqqqmlktsl lsiprlftvr
61	rgidehdeql sgnameaet adghiqrgdg rhmmaerkrr eklnrdfvtl rslvpyvskq
121	dkvsllgdai dfikdlqrqv eelesrrkis enpskprvei tvennravfe isspwrqdll
181	iailetvgt hmqv edvaak vskdtfkatl kakvtssgid ddddedkks ikqiretlls
241	vvngnnsptf eklc
	شکل ۱۰
1	mevsrfgnak araragarrs afqrwdyarl tkpphtkqgs hqqqmlktsl lsiprlftvr
61	rgidehdeql sgnameaet adghiqrgdg rhmmaerkrr eklnrdfvtl rslvpyvskq
121	dkvsllgdai dfikdlqrqv eelesrrkis enpskprvei tvennravfe isspwrqdll
181	iailetvgt hmqv edvaak vskdtfkatl kakvtssgid ddddedkks ikqiretlls
241	vvngnnsptf eklc
	شکل ۱۱

¹⁴ Basic Motif

¹⁵ Nucleotide Binding

¹⁶ Polypeptide Binding

¹¹ Transcription Factor

¹² Actinidia Chinensis Var

¹³ Arabidopsis thaliana

1	mevsrfgnak araragarrs afqrwdyarl tkpphtkqgs hqqqmlktsl lsiprlftvr
61	rgidehdeql sgnamesaet adghiqrqgdg rhmmaerkr eklndrfvtl rslvpyvskq
121	dkvslldgai dfikdlqrqv eelesrrkis enpskprvei tvennravfe isspwrqdll
181	iailetfvgt hmqv edvaak vskdtfkatl kakvtssgid ddddedkks ikqiretlls
241	vvngnnsptf eklc
	شکل ۱۲

1	mevsrfgnak araragarrs afqrwdyarl tkpphtkqgs hqqqmlktsl lsiprlftvr
61	rgidehdeql sgnamesaet adghiqrqgdg rhmmaerkr eklndrfvtl rslvpyvskq
121	dkvslldgai dfikdlqrqv eelesrrkis enpskprvei tvennravfe isspwrqdll
181	iailetfvgt hmqv edvaak vskdtfkatl kakvtssgid ddddedkks ikqiretlls
241	vvngnnsptf eklc
	شکل ۱۳

1	yssqsfkskw plrpsdhhhq adatsqcllk yilftvpflh skyrdnnsps ksataadsas
61	rfrkptpde lsanhvlaer rrreklnerf iilrslvpfv tkmdkasilg dtieyvkqlr
121	kniqdeleara rqieidqrsr ssgdpqrsga kaatdkrklr iveasggakg kavdsvavat
181	ppppappqpv agvgvqvqvs iiesdalvel qcthreglll dvmvvlrdhr vevtavqssl
241	tngvfvaelr akvkenvngk kpsivevkra ihqiip
	شکل ۱۴

زیره سبز و کیوی در زیر آمده ، بخش زرد دامین مشترک کیوی، زیره سبز و هویج است.

e lsanhvlaer rrreklnerf iilrslvpfv tkmdkasilg dtieyvkqlr kniqdeleara rqieidqrsr
 نقش های این ژن در مسیر پیام رسانی با واسطه اسید جاسمونیک- تنظیم مثبت فرآیند بیوسنتزی آنتوسیانین- تنظیم فرآیند بیوسنتزی ماکرومولکول سلولی- تنظیم فرآیند بیوسنتزی پروآنتوسیانیدین- توسعه پوشش بذر و تمایز تریکوم می باشد. پس از بلاست توالی DN32640 در یونی پرات نزدیک ترین توالی، توالی هویج اهلی بود. از این توالی پروتئینی جهت به دست آوردن ساختار ثانویه توالی DN32640 در سایت NCBI استفاده شد. با توالی هویج ۵ توالی از آراییدوپسیس نتیجه داد. طول تمام این توالی ها زیر ۲۰۰ اسید آمینه بود. بنابراین فقط بخش کوچکی از توالی هویج قابل پیش بینی ساختار ثانویه قرار گرفت (شکل ۱۵).

بنابراین توالی DN32640 یک توالی کد کننده

پروتئین در زیره سبز با دامین احتمالی زیر می باشد.
 e lsanhvlaer rrreklnerf iilrslvpfv tkmdkasilg dtieyvkqlr kniqdeleara rqieidqrsr
 در یونی پرات توالی DN32640 با ۲۵۰ توالی دیگر ازدولپه ای ها ۴۸.۳٪ تا ۹۱.۴٪ یکسانی را نشان داد. تمامی این موارد پروتئین هایی هستند که دارای دامین BHLH هستند. دو توالی اول که بیش از ۹۰٪ شباهت را دارا هستند، از گروه هویج خوراکی و هویج وحشی می باشند که هر دو از خانواده چتریان هستند. اولین پروتئین، در هویج خوراکی *Daucus carota subsp. sativus* (Carrot) با کد A0A162B508 است که ۹۱.۴٪ یکسانی را نشان می دهد. طول این توالی در هویج ۱۱۶۱ و در زیره ۱۰۷۱ می باشد. بخش های یکسان از اسید آمینه ۳۰۸ تا ۶۳۴ می باشد که در این میان ۹۶.۹٪ تشابه کامل وجود دارد. دامین مشترک

Model_01	MASPPPYKSNAH	CNMLQAAVQAY	NTYSLFWQIS	FKCRVLYVGGGQVWGA	51
template_upload.1.A	-----	QRLQALIT	SAGENWIT	YAFWQISHNY	STTC
Model_01	IKTRKTVNSVEVST	EPASIER	SQIRELYDSIS	STGDI	NNPSRPAALS
template_upload.1.A	-----	EEI	TAEQEH	HRKAVIREL	NSL
Model_01	MCVSFS	PLGVGLPGKAYV	ROQL	PLKGN	NEASS
template_upload.1.A	-----	YMTCS	RGVGLPGESF	NSP	YIWL
Model_01	VELG	ETDKVBEK	EFIPQVKS	INCNN	QATHPPK
template_upload.1.A	-----	EVISQSS	GMHKVNNL	-----	-----
Model_01	NDDDD	NDDDD	DAGEEDD	DEGDG	IDVEAEAART
template_upload.1.A	-----	-----	-----	-----	-----
Model_01	SNDNI	HLSGSP	SGSNN	LDSDF	HLLKVS
template_upload.1.A	-----	-----	-----	-----	-----
Model_01	HNHYS	QITIT	TILHNR	NFSGR	SSGTSS
template_upload.1.A	-----	-----	-----	-----	-----
Model_01	LKYIL	FVTV	PLHKS	LDNTA	EDSVML
template_upload.1.A	-----	-----	-----	-----	-----
Model_01	SLVP	FVTK	MDKAS	ILGDT	IEYVK
template_upload.1.A	-----	-----	-----	-----	-----
Model_01	RKMR	VVEQ	GGRR	VVKA	AEVQ
template_upload.1.A	-----	-----	-----	-----	-----
Model_01	ITAA	HSSSS	NGGF	VAE	LRAK
template_upload.1.A	-----	-----	-----	-----	-----

شکل ۱۵- هم‌ترازی هویج اهلی با توالی RQW آرآبیدوپسیس در سوئیس مدل. فلش‌ها صفحات بتا و بیضی‌ها مارپیچ آلفا هستند

در ساختار پیش بینی شده هویج بر اساس توالی ARQW در آرآبیدوپسیس ۶ صفحات و ۷ مارپیچ آلفا وجود دارد (شکل ۱۶).

شکل ۱۶- ساختار ثانویه توالی پروتئینی احتمالی DN32640 زیره سبز براساس ساختار هویج ۶ بتا شیت و ۷ آلفا هلیکس

در اکوتیپ ۱۸ (کوهبان کرمان) دو برابر شده است که نشان از اهمیت این ژن در شرایط تنش خشکی در افزایش یا کاهش تولید آنتوسیانین، در بین اکوتیپ‌های مختلف می‌باشد (داریوش صادقی و همکاران، ۱۳۹۶).

نتیجه گیری

در تحقیق حاضر دو توالی DN1196 و DN32640 از پنج ژن منتخب پیشنهادی در زیره سبز در مسیر بیوسنتز ترکیبات فنلی و فلاونوئیدی که

جهت شناسایی پروتئین‌هایی که در تعامل با این پروتئین در هویج هستند در سایت STRING توالی پروتئینی هویج وارد شد. در میان خانواده چتریان جستجو انجام شد. نتیجه تماماً در هویج به دست آمد. اولین گزینه با ۱۰۰ درصد تطابق همان توالی داده شده بود و بقیه زیر ۳۵ درصد تطابق داشتند. گزینه اول انتخاب شد. طبق تحقیق صادقی بیان ژن DN32640 در تنش خشکی در اکوتیپ ۳ (سیوند فارس) نصف و

توالی DN32640 کد کننده پروتئینی احتمالی با دامین بسیار حفظ شده BHLH، دارای یک موتیف بازی جهت اتصال به DNA و یک موتیف HLH جهت تشکیل دایمر پروتئینی متصل شونده به پروموتور DNA هدف به منظور تنظیم رونویسی از ژن هدف در مسیر بیوسنتز آنتوسیانین می باشد. این پروتئین احتمالی از خانواده TFS و یک فاکتور رونویسی است. براساس تشابه بیش از ۹۰ درصدی با پروتئین هویج، این پروتئین یک تنظیم کننده مثبت فرایند بیوسنتز آنتوسیانین و پروآنتوسیانین می باشد. با توجه به تشابه بیش از ۹۰ درصدی با توالی هویج و بالاترین تشابه با ساختار ثانویه پروتئین مشابه در آرآبیدوپسیس، ساختار ثانویه این پروتئین احتمالی در زیره سبز دارای ۶ صفحه بتا و ۷ مارپیچ آلفا خواهد بود. براساس توالی هویج احتمالاً این پروتئین با ۱۰ پروتئین دیگر در تعامل خواهد بود. از آنجایی که این پروتئین یک فاکتور رونویسی می باشد و فاکتورهای رونویسی در گروه MBW فعالیت می کنند، تعداد بالای پروتئین های در تعامل توجیه می شود. از این ۱۰ پروتئین، یک فاکتور TT1 از خانواده WD40، یک فاکتور ELF6 از خانواده ADOX1، ۳ فاکتور از خانواده MYB، یک لیگاز VI، یک ARF، یک نوع ویتامین K و یک پروتئین از خانواده HOX از عوامل رونویسی و دخیل در مسیر بیوسنتز متابولیسم های ثانویه می باشند. کاهش و افزایش بیان این ژن در تنش خشکی در اکوتیپ های ۳ و ۱۸، نشان از تاثیر دو برابری این ژن در افزایش و کاهش دو برابری تولید آنتوسیانین در زیره سبز دارد. بنابراین می تواند گزینه مناسبی در بررسی های آینده در تولید آنتوسیانین در زیره سبز باشد.

بیشترین تغییر بیان را در تنش خشکی در تحقیقات قبلی داشتند، مورد بررسی بیوانفورماتیکی قرار گرفت و پس از بررسی همدیفی هردو توالی با توالی هویج از خانواده چتریان بیش از ۸۵ درصد تشابه نشان دادند. بنابراین از آنجایی که اطلاعات ژنتیکی کمی در باره زیره سبز وجود داشت، جهت شناسایی پروتئین احتمالی این ژن ها از توالی هویج استفاده شد. این دو توالی که بیشترین فاصله ژنتیکی را در میان ۵ توالی منتخب زیره سبز و توالی ژن های فلاونوئیدی در هویج داشتند، متعلق به دو خانواده متفاوت پروتئینی هستند. در بررسی های بیوانفورماتیکی مشخص شد، هردو توالی DN1196 و DN32640 دارای چهارچوب خوانش باز ORF هستند. بلندترین خوانش توالی DN1196 کد کننده پروتئینی با ۳۶۶ اسید آمینه و توالی DN32640 کد کننده پروتئینی با ۳۵۴ اسید آمینه می باشد. پروتئین احتمالی توالی DN1196 از خانواده GT6 در هویج با تشابه بیش از ۸۵ درصد، انتقال دهنده یک مولکول گلوکز به یک مولکول فلاونول و گلیکوزیله کننده آن می باشد. ساختار ثانویه این پروتئین براساس توالی پروتئینی هویج و ساختار ثانویه مدل گیاه سرخاب کولی دارای ۱۰ صفحه بتا و ۱۶ مارپیچ آلفا می باشد. این توالی در زیره سبز با بیش از ۵۰ درصد تشابه با توالی پروتئینی توت فرنگی احتمالاً با دو پروتئین فاکتور رونویسی HY5 در تعامل می باشد. بیان این ژن در زیره سبز در تنش خشکی در اکوتیپ های ۳ (سیوند فارس) و ۱۸ (کوهبان کرمان) دو برابر حالت معمول بوده است؛ بنابراین می تواند در آزمایشات بعدی جهت افزایش تولید گلیکوزیل فلاونول که مهمترین عضو خانواده فلاونوئیدها می باشد مورد بررسی قرار گیرد.

منابع

۱. سورنی، ج. رستمی احمدوندی، ح. کهریزی، د. معصومی، م. چقامیرزا، ک. کیانی، س. (۱۳۹۱) بررسی ارتباط نشانگرهای پروتئینی و مورفولوژیکی در توده های گیاه داروئی زیره سبز (*Cuminum cyminum L.*). انجمن ژنتیک ایران، دوازدهمین کنگره ژنتیک ایران.
۲. صادقی، د. مرتضویان، م. بختیاری زاده، م. (۱۳۹۶) ارزیابی توالی رونوشت گیاه داروئی زیره سبز (*Cuminum cyminum L.*) با استفاده از RNA-seq. مجله بیوتکنولوژی کشاورزی، دوره ۹، شماره ۴، ص ۱۱۶-۱۰۱.

- Cuminum cyminum L. under UV stress. *Protoplasma* 256(1): 279–290. doi: 10.1007/s00709-018-1297-y.
11. Jan, R., S. Asaf, M. Numan, and K. Kim. 2021. Plant Secondary Metabolite Biosynthesis and Transcriptional Regulation in Response to Biotic and Abiotic Stress Conditions. : 1–31.
 12. Kaur, R., L. Aslam, S. Hussain, N. Kapoor, and R. Mahajan. 2021. Flavonoid Biosynthetic Pathway: Genetics and Biochemistry. 18(June): 271–286.
 13. Saito, K., K. Yonekura-sakakibara, R. Nakabayashi, Y. Higashi, M. Yamazaki, et al. 2013. Plant Physiology and Biochemistry The flavonoid biosynthetic pathway in Arabidopsis: Structural and genetic diversity. *Plant Physiol. Biochem.* (February): 1–14. doi: 10.1016/j.plaphy.2013.02.001.
 14. Silva, A.M.S. 2021. Plant Flavonoids: Chemical Characteristics and Biological Activity. : 1–16.
 15. Singh, S., I. Kaur, and R. Kariyat. 2021a. The Multifunctional Roles of Polyphenols in Plant-Herbivore Interactions.
 16. Sybiya Vasantha Packiavathy, I.A., P. Agilandeswari, K.S. Musthafa, S. Karutha Pandian, and A. Veera Ravi. 2012. Antibiofilm and quorum sensing inhibitory potential of *Cuminum cyminum* and its secondary metabolite methyl eugenol against Gram negative bacterial pathogens. *Food Res. Int.* 45(1): 85–92. doi: 10.1016/j.foodres.2011.10.022.
 17. Zhang, J., H. Lv, W. Liu, A. Ji, X. Zhang, et al. 2020. bHLH transcription factor SmbHLH92 negatively regulates biosynthesis of phenolic acids and tanshinones in *Salvia miltiorrhiza*. *Chinese Herb. Med.* 12(3): 237–246. doi: 10.1016/j.chmed.2020.04.001.
 18. ۳. درافشان، م. سلطانی حویزه، م. شریعتی، و. (۱۳۹۸) شناسایی ژن‌های مسیر بیوسنتزی اسکلت ترپنوئید در میوه گیاه دارویی هندوانه ابوجهل (*Citrullus Colocynthis (L.) Schrad*) نشریه علمی تحقیقات گیاهان دارویی و معطر ایران، جلد ۳۵، شماره ۴، ص ۷۰۲–۶۹۱.
 ۴. کاظم زاده بنه، ه. کرامتی، م. مهنا، ن. عابدی، ح. تیزفهم، پ. (۱۳۹۳) ژنتیک و بیوشیمی بیوسنتز آنتوسیانین در گیاهان کنگره زیست شناسی و علوم طبیعی ایران، ص ۸–۱.
 5. Alqethami, A., and A.Y. Aldhebani. 2021. Saudi Journal of Biological Sciences Medicinal plants used in Jeddah , Saudi Arabia : Phytochemical screening. *Saudi J. Biol. Sci.* 28(1): 805–812. doi: 10.1016/j.sjbs.2020.11.013.
 6. Amer, A. 2018. BIOTECHNOLOGY APPROACHES FOR IN VITRO PRODUCTION OF FLAVONOIDS. : 457–468. doi: 10.15414/jmbfs.2018.7.5.457-468.
 7. Bogs, J., C. Kappel, S. Delrot, and V. Lauvergeat. 2011. Recent advances in the transcriptional regulation of the flavonoid biosynthetic pathway. 62(8): 2465–2483. doi: 10.1093/jxb/erq442.
 8. Casati, P. 2012. Flavonoids : biosynthesis , biological functions , and biotechnological applications. 3(September): 1–15. doi: 10.3389/fpls.2012.00222.
 9. Das, S.G., and G.P. Savage. 2012. Total and Soluble Oxalate Content of Some Indian Spices. *Plant Foods Hum. Nutr.* 67(2): 186–190. doi: 10.1007/s11130-012-0278-0.
 10. Ghasemi, S., H.H. Kumleh, and M. Kordrostami. 2019. Changes in the expression of some genes involved in the biosynthesis of secondary metabolites in

"Bioinformatics study of selected genes involved in the biosynthesis of flavonoids in cumin"

Fereshte Lotfi – Seyed Mohammad Mahdi Mortazavian - Ali Izadi Darbandi - Hossein Ramshini

Abstract

Cumin is an annual and herbaceous plant belonging to the parsley family. In this research, five selected genes effective in the biosynthesis of flavonoids, which were identified by NGS method in cumin and had the most expression changes, were studied bioinformatically. Among these, two gene fragments, DN32640 and DN1196, which had the greatest evolutionary distance and were from two different families, were investigated for further identification. The sequence of DN1196 is from the GT6 family, a glycosyltransferase in the biosynthesis pathway of phenolic compounds, and the sequence of DN32640 is from the BHLH family, a transcription factor in the anthocyanin biosynthesis pathway. The coded protein of the sequence DN1196, with more than 85% similarity with a protein from the carrot plant, glycosylates it in the final step of flavonol synthesis by transferring a glucose molecule. In this process, two transcription factor proteins interact with this protein. The predicted secondary structure of the product of this gene was identified in accordance with the carrot protein sequence. The encoded protein of the DN32640 sequence, with more than 90% similarity to the carrot protein, is a transcription factor of the BHLH family and a component of the MBW complex. This transcription factor is involved in regulating the final stages of the path leading to the biosynthesis of anthocyanins and tannins. The secondary structure of this gene product was determined based on the identified protein sequence of carrot. Considering the importance of these two genes and the interaction of their product with other proteins, they can be used in genetic manipulations to produce more phenolic compounds, especially anthocyanins in cumin.

Key words: bioinformatics, prediction, cumin, secondary structure, flavonoids.